

VOKIETIJOS LB VALDYBOS INFORMACIJOS

Informationsblatt der Litauischen Volksgemeinschaft in der Bundesrepublik Deutschland e.V.

2 (523)

Lietuvos nacionalinė
M.Mažvydo biblioteka

2007 birželis / Juni 2007

DRAUGYSTĖS TILIAS

VOKIETIJOJE 2007

„Draugystės tiltas“ – tai tarptautinis Europos lituanistinių mokyklų vasaros sąskrydis, į kurį kviečiami šių mokyklų mokiniai, jų tėvai ir mokytojai, lietuvių bendruomenių atstovai.

Projektas gimė Švedijos Lietuvių Bendruomenėje, Stokholmo „Saulės“ lituanistinėje mokykloje. 2005 metų vasarą Švedijoje įvyko pirmasis Europos lituanistinių mokyklų susitikimas.

2006 metais šeimininko teises perėmė Airijos Lietuvių Bendruomenė ir Dublino lituanistinė mokykla „4 vėjai“, kuri organizavo stovyklą Dubline.

„Draugystės tilto 2007“ organizacija buvo patikėta Vokietijos Lietuvių Bendruomenei ir čia veikiančioms lituanistinėms mokykloms.

Šio gražaus ir prasmingo sambūrio tikslas – aptarti užsienyje gyvenančių lietuvių vaikų (ir vaikų iš mišrių šeimų) švietimo aktualijas, pasidalyti pedagoginio darbo patirtimi, kartu spręsti išylančius sunkumus, užmegzti gerus bendradarbiavimo santykius tarp Europos šalių lietuvių bendruomenių, susipažinti, susidraugauti, susitelkti bendriems darbams. Šis nuotaikingas, įdomus vasaros renginys užtikrina draugišką mokytojų, moksleivių bei jų tėvų bendravimą, skatina mokinius dar rimčiau kibti į lietuvių kalbos studijas, suteikia jiems progą geriau pažinti Lietuvą, jos istoriją, tradicijas, kviečia tapti aktyviais lietuviškų bendruomenių nariais.

Š.m. liepos 6 d. popietėje Vasario 16-osios gimnazijos kieme pradėjo rinktis kas lėktuvu, kas geležinkeliu ar automašina į Hüttenfeldą atvykusių dalyvių. Suvažiavo 70 vaikų ir jaunuolių nuo 1,5 ir 18 metų (dauguma jų lituanistinių mokyklų moksleiviai) bei kur kas daugiau suaugusių iš 13 Europos kraštų. Suaugusieji – tai vaikų lydėję tėvai, mokytojai, bendruomenių vadovai, rengėjai ir jų talkininkai. Rengėjams reikėjo gerai paprakaituoti visus registruojant ir aprūpinant reikiama informacija. Po pirmos pažinties su Romuvos sodyba prasidėjo įvairi DT programa.

Pakėlus vėliavas ir sugiedojus Tautos himną vakarą pradėjo projekto vadovė Salomėja Boettcher ir koordinatore Dalia Henke. Jos pasveikino atvykusius, padėkojo rėmėjams bei talkininkams ir įteikė jiems simbolines dovanėles. Sveikinimo žodžius pasakė VLB pirmininkas Antanas Šiugždinis, Lietuvos ambasadorius Evaldas Ignatavičius ir Žemės ūkio ministerijos viešųjų ryšių vedėjas Vilius Renkevičius.

Vakaro dominante tapo lituanistinių mokyklų mokinių prisistatymas, kurį šauniai vedė Lietuvos karalius Mindaugas (aktorius Eimantas Bareikis) ir karalienė Morta (aktorė Judita Urnikytė). Mokyklos buvo labai išradingos, savo mokyklas pristatė linksmomis dainomis, pajukavimais, eiliuotais tekstais, skanduotėmis ir pan.

Programa baigėsi smagia „Draugystės tilto“ daina (žodžiai Gvido Mazgelio, muzika Vyto Lemkės). Vakarą jaunesiems baigėsi diskoteka, mažyliams – Labanaktuko pasakėlėmis, o suaugusiems – vakarone.

Šis dienas „Draugystės tilto“ vėliava plevėsavo Vasario 16-osios gimnazijoje. Į „DT“ atvyko 175 dalyviai: 62 vaikai ir jaunuoliai, 113 suaugusių.

**„DRAUGYSTĖS TILTO 2007“
DALYVIAI**

	Vokietija	37 (18 - 19)
	D. Britanija	22 (14 - 8)
	Airija	25 (11 - 14)
	Ispanija	8 (2 - 6)
	Norvegija	8 (4 - 4)
	Šveicarija	7 (4 - 3)
	Švedija	7 (2 - 5)
	Prancūzija	8 (3 - 5)
	Danija	4 (2 - 2)
	Olandija	4 (2 - 2)
	Austrija	3 (0 - 3)
	Belgija	2 (0 - 2)
	Lietuva	40 (0 - 40)

Programa vaikams

Tris dienas jaunieji lietuviai iš užsienio ilsėjosi gražioje Vasario 16-osios gimnazijos parko gamtoje, bendravo, žaidė, sportavo ir mokėsi. Po ilgų savaitių vėjo ir lietaus DT dienos buvo saulėtos ir šiltos.

Šeštadienio rytas prasidėjo simbolinėmis pamokėlėmis gimnazijoje, kurias vedė gimnazijos lietuviai mokytojai. Moksleiviams buvo įteikti šios mokyklos „lankymo pažymėjimai“. Po pusantros valandos trukusių „mokslų“ visa kita vaikų veikla vyko parke.

6–10 m. vaikučiai rinkosi į „Jurgelio meistrelio“ dirbtuves ir šokių būrelius. Ten mažieji galėjo išmokti rišti draugystės juostas, piešti ant akmenukų. Šiam būreliui vadovavo „meistrienė“ Izolda Zacharias. Pas šokių mokytoją Audronę Ručienę vaikai šoko „polką su ragučiais“, dainavo lietuviškas dainas, dalino draugystės tilto žiedą.

11–17 m. mokiniai rinkosi kitokią veiklą. Buvęs gimnazijos mokinys Vaidas Bruderis vedė diskusiją „muzikos pasaulyje“. „Jaunieji riteriai“ rinkosi į salą pas mokytoją Darių Subačių, kur galėjo išbandyti riteriškas savybes: vikrumą, drąsą, sumanumą. Sportinius žaidimus ir „linksmąsias estafetes“ organizavo mokytojai Aleksandras ir Aušra Getatai.

**Pamokos
gimnazijoje**

**„DT“ organizacinis komitetas:
D. Subačius, D. Henke, projekto vadovė S. Böttcher,
G. Ručys ir M. Gaurilčikas**

**Ambasadoriai
E. Ignatavičius ir
I. Bričkovskienė
atidžiai klausėsi
Bendruomenės
atstovų diskusijų**

ŠIAME NUMERYJE:

<i>„Draugystės tiltas“</i>	1 psl.
<i>Visuomenėje</i>	5 psl.
<i>Evangelikuose</i>	7 psl.
<i>Mūsų apylinkėse</i>	8 psl.
<i>Jaunime</i>	10 psl.
<i>Vasario 16-osios gimnazijoje</i>	11 psl.
<i>Sukaktuvininkai</i>	13 psl.
<i>Renginiai – skelbimai – žinios</i>	16 psl.

Mokytojų seminaras

„Lituanistinių mokyklų šiandiena ir žvilgsnis į ateitį“

Seminare dalyvavo visi į „Draugystės tilto“ renginius atvykę lituanistinių mokyklų mokytojai (30 dalyvių). Buvo svečių, lektorių iš Lietuvos ir Vokietijos Vasario 16-osios gimnazijos.

Seminaro pradžioje pranešimus padarė švietimo reikalų komisijų atstovai iš Airijos, Didžiosios Britanijos, Vokietijos ir Ispanijos. Jie trumpai pristatė lituanistinio švietimo padėtį jų šalyse.

PLB Valdybos švietimo komisijos pirmininkė Loreta Paulauskaitė išsamiau pristatė šios komisijos atsiradimo aplinkybes, jos uždavinius, jau nuveiktus ir planuojamus darbus. Ji paminėjo, kad šiuo metu pasaulyje veikia 200 lituanistinių mokyklėlių, kuriose dirba maždaug 400 mokytojų. Jau pradėtas įgyvendinti projektas „Sąsiuvinis: Mano šeimos medis“. Tęsimi kiti darbai: rengiami duomenų apie lituanistinėse mokyklose dėstančius mokytojus bazė, skelbiami įvairūs konkursai, mokytojų kvalifikacijos kėlimo seminarai, skatinamas bendradarbiavimas tarp mokytojų.

TMID Lituanistinio švietimo poskyrio vedėja Daiva Žemgulienė perskaitė pranešimą „Ryšio su užsienio lietuviais švietimo srityje palaikymas“. Jos pranešime buvo pateikti duomenys, kiek projektą remia TMID, kokias lėšas skiria, kad jie būtų įgyvendinti, kokiais būdais palaikomi ir plėtojami ryšiai.

Direktorius Andrius Šmitas trumpai, bet išsamiai supažindino su Vasario 16-osios gimnazijos veikla. Pasisakė dvi gimnazijos lietuvių kalbos mokytojos Bronė Lipšienė ir Emilija Meikienė, Kuratorijos pirmininkas Rimas Čuplinskas. Buvo prieita bendros nuomonės, kad naudojant puikią gimnazijos mokymo, ugdymo bazę, būtina rengti gimnazijoje lituanistinių mokyklėlių mokiniams lietuvių kalbos intensyvaus mokymo kursus – stovyklas.

Labai vertinga, naudinga, informatyvi ir įdomi buvo VU Filologijos fakulteto Lituanistinių studijų katedros lektorės Joanos Pribušauskaitės paskaita „Komunikacinio kalbos mokymo ypatumai“. Mokytojos čia galėjo pasisemti ne tik patirties, žinių, bet ir naujų idėjų, kurias galėtų sėkmingai įgyvendinti, dirbdamos savo lituanistinėse mokyklose.

Naudingi buvo ir du pranešimai, skaityti mokytojų Nijolės Janauskienės (Londono „Švyturiukai“ I. m. vedėjos) „Darbas grupėje su skirtingo lietuvių kalbos mokėjimo lygio vaikais“ ir Reginos Molinos (Švedijos „Saulės“ I. m. vedėjos) „Lituanistinės mokyklos darbo organizavimas“, nes jos kalbėjo, remdamosi savo darbo patirtimi.

Seminaras baigėsi diskusija „Lituanistinių mokyklų problemos ir jų sprendimo būdai“. Ją vedė PLB Valdybos švietimo reikalų komisijos pirmininkė Loreta Paulauskaitė. Kiekviena diskusijos dalyvė turėjo galimybę išsakyti labiausiai slegiančias savo mokyklos bėdas. Svarbu ne tik patraukti mokinius į lituanistines mokyklėles, bet ir juos ten išlaikyti. Panašiai yra ir su mokytojais – juos taip pat reikėtų skatinti, motyvuoti, kad jie šio darbo ne tik imtųsi, bet jį ir tęstų. Todėl čia nemažą vaidmenį vaidina mokytojų skatinimas piniginėmis premijomis. Finansavimo klausimu buvo skirtingų nuomonių: vienos pedagogės mielai skiria šiam darbui savo laisvalaikį ir lėšas, o kitos mano, kad sunkus pedagogo darbas yra vertas atlyginimo. Gerų norų nepakanka ir ne visos mokytojos gali, net ir norėdamos, dalį savo asmeninių lėšų skirti mokyklėlės veiklai. Ne visos tokias lėšas ir turi.

Apibendrinant mokytojų seminarą galima teigti, kad jis buvo naudingas ir reikalingas. Buvo vieningai nutarta, kad ir ateityje būtų kviečiami lektoriai iš Lietuvos su pranešimais ir ypač pagaiduotinos diskusijos iš kurių plauktų konkrečios išvados.

(Elena Aronštamenė, Mokytojų seminaro sekretorė)

Pristato Dublino lituanistinė mokykla „4 vėjai“

Su muzika lengviau mokytis

Spektaklis atidžiai sekamas

Mokytojoms salėje diskutuoti buvo per karšta

Bendruomenių atstovų darbo grupė

DT metu susirinkę lietuvių bendruomenių atstovai tradiciškai aptaria aktualius klausimus ir informuoja vieni kitus apie vykčius ar būsimus renginius. Pirmasis šioje darbo grupėje pranešimą padarė Lietuvos ambasadorius Vokietijoje Evaldas Ignatavičius. Jis plačiai apžvelgė bendradarbiavimo formas tarp LR valstybinių institucijų ir Lietuvių Bendruomenių, konstatavo, kad šiuo metu politikai Lietuvoje yra susidomėję emigrantais ir labai pozityviai žiūri į jų įjungimą į bendrus projektus. Toliau ambasadorius nurodė, kad 2008 m. yra paskelbti Vokietijos ir Lietuvos kultūros metais bei kvietė kartu su ambasada planuoti ir vykdyti renginius tiems metams pažymėti.

Lietuvos ambasadorė Airijoje Izolda Bričkovskienė kalbėjo apie ambasados ir Lietuvių Bendruomenės Airijoje bendrus

sėkmingus projektus. Nė vienas renginys, jos teigimu, Airijoje nevyksta vien po ambasados vėliava.

Tautinių mažumų ir išeivijos departamento generalinio direktoriaus pavaduotoja Vida Bagdonavičienė kalbėjo apie TMIDo ir Lietuvių Bendruomenių bendradarbiavimo perspektyvas ir kėlė kai kuriuos konkrečius to bendradarbiavimo klausimus. TMIDui esą dažnai sunku suderinti Bendruomenių poreikius ir lūkesčius su Lietuvos valstybės nuostatomis. Taip pat paskutiniu metu didėja ratas tų, kurie nenori priklausyti Bendruomenei, o nori veikti savarankiškai. Departamentas kas metai rengia 6 tarptautinius renginius, kurių 3 skiriami lituanistinio švietimo reikalams. Nurodyta buvo ir į TMIDui keliamus Valstybės kontrolės reikalavimus, teikiant paramą visur ir viskam (taigi ir ten, kur tai yra visiškai nonsensas) skelbti konkursus.

VLB pirmininkas Antanas Šiugždinis pranešė apie ES kraštų iniciatyvinės grupės

veiklą. Tokios grupės reikalingumas buvo vertinamas prieštarai. Daugumos nuomonė buvo, kad tokia grupė vis dėlto yra naudinga ir reikalinga. Europos kraštų svoris būtų didesnis, jei jie tam tikrais klausimais kalbėtų viena kalba. Nutarta atnaujinti ES kraštų vadovų elektroninę konferenciją ir per pirmininkų suvažiavimą aptarti tolesnę veiklą.

Vincas Bartusevičius (Vokietija) vadovavo diskusijai dėl svarstytinų klausimų per PLB ir PLJS pirmininkų suvažiavimą, o Aurelija Goris-Norienė (Belgija) išsamiai pristatė LR Seimo ir PLB komisijos struktūrą, uždavinius ir kai kurias problemas.

Rimas Čuplinskas (Vokietija) kalbėjo apie Hüttenfelde įsteigtą Europos lietuvių kultūros centrą (apie ELKC žr. plačiau psl. 5). Nors visi teigiamai vertino, kad pavyko tokį centrą įkurti, tačiau klausimų ir abejonių kilo dėl jo struktūros ir pavaldumo.

Kita programa

„Draugystės tilto“ margoje programoje dalyviai galėjo pamatyti Vilniaus „Atviro rato“ spektaklius „Senelės pasaka“ ir „Sparnuotasis Matas“ (režisierius Aidas Giniotis).

Vakaronės prie laužo metu šventės dalyviai ne tik klausė linksmos kaimo kapelos „Brydė“ iš Šiaulių rajono koncerto, bet ir patys suko ratelius, traukė dainas, žaidė lietuviškus žaidimus.

Uždarymas

Sekmadienio ryte visi rinkosi į salę paskutiniam posėdžiui. VLB pirmininkas, ambasadoriai ir dalyviai reiškė padėką ir negailėjo komplimentų organizaciniam komitetui (projekto vadovei Salomėjai Böttcher, Daliai Henke, Gintarui Ručiui, Martynui Gaurilčikui ir Dariui Subačiui), o šie savo gausiems talkininkams. Švedijos atstovai savo apibendrinime pastebėjo, kad „Draugystės tiltas“ metai iš metų auga tiek savo kiekybe, tiek kokybe. Buvo išsakyta mintis, jog renginio trukmė turėtų būti ilgesnė. Ilgu plojimu buvo sutiktas pranešimas, kad kitų metų „Draugystės tilto“ rengimas tenka Ispanijos LB.

Po vėliavų nuleidimo „Draugystės tilto“ dalyviai rinkosi į vietos bažnyčią. Šv. Mišias laikė tėv. Paulius, asistuojamas kun. Jono Dėdino. Ne tik Mišioms, bet ir visam DT talkino br. Paulius, Kazimieras ir pranciškonų jaunimas iš Kretingos. (VLB Info)

Nos vemos en España!

VLB pirmininkas A. Šiugždinis perduoda „Draugystės tilto“ vėliavą Ispanijos LB

Prie laužo susėdę linksmi dainavo

Europos lietuvių kultūros centro Hüttenfelde atidarymas

Šių metų rugsėjo 1 d. Hüttenfelde, Romuvos pilaitėje, bus atidarytas Europos lietuvių kultūros centras (ELKC). Centro tikslai – kurti išsamų Lietuvos įvaizdį skleidžiant informaciją apie kultūrinį, visuomeninį ir politinį Lietuvos gyvenimą; plėsti Lietuvos ir Europos kraštų piliečių bendradarbiavimą kultūros srityje bei rūpintis Europos kraštuose gyvenančių lietuvių ryšiais su Lietuva ir skatinti jų lietuviybės išlaikymo pastangas.

ELKC centro direktoriaus pareigoms eiti buvo paskelbtas viešas konkursas, kurio metu gauta paraiškų iš keleto Europos kraštų. Atrankos komisija, kurią sudarė Pasaulio lietuvių bendruomenės, Tautinių mažumų ir išeivijos departamento prie LR Vyriausybės, Vokietijos Lietuvių Bendruomenės Tarybos atstovai ir Vokietijos LB Valdyba, iš visų pateiktų kandidatūrų tinkamiausiu išrinko Rimą Čuplinską. Be kandidatų kompetencijos ir nuveiktų darbų panašiose srityse, atrankos komisija ypač atidžiai nagrinėjo ir vertino kandidatų idėjas ir

pateiktus ELKC veiklos strateginio vystymo ir plėtros planus.

ELKC veiklos kryptys skirstomos į paslaugas, teikiamas nelietuviškai Europos visuomenei, ir į tokias, kurios teikiamos Europoje gyvenantiems lietuviams. Atsižvelgiant į aktualiausias poreikius, artimiausia ELKC veikla bus koncentruojama ties šiais uždaviniais.

Lietuvių kultūros instituto darbų tęstinumas ir plėtra. ELKC vedėjas išsamiai susipažins su LKI renginių organizavimo, publicistiniais ir bibliotekos bei archyvo išlaikymo darbais. ELKC galėtų išsaugoti paveldą ir plėsti LKI darbus Europos lygmeniu. Viena, tai reikštų siūlyti Europos Lietuvių Bendruomenės jų veiklos istorinės medžiagos archyvavimo bei katalogavimo paslaugas, kad šis išeivijos kultūros paveldas būtų prieinamas ateities kartoms. Į LKI renginius reikėtų kviešti mokslininkus iš kitų Europos šalių. Įdomesnę archyvinę medžiagą derėtų digitalizuoti ir pateikti tinkamu formatu internete, kad ji būtų prieinama mokslininkams visame pasaulyje.

Vilnius – Europos kultūros sostinė 2009. 2009-ieji metai labai ypatingi Lietuvai: ne tik minime Lietuvos vardo paminėjimo tūkstantmetį, bet ir dalyvauname ES Ministrų Tarybos išleistoje programoje „Europos kultūros sostinės“. Vilniaus miesto savivaldybė tikisi, jog dalyvavimas projekte atvers kelius kultūriniam bendradarbiavimui su kitomis Europos šalimis, ir skiria jam labai daug dėmesio ir lėšų. Todėl galima tik pasidžiaugti, kad ELKC atvers savo duris dar tebevykstant parengiamiesiems darbams ir galės į juos įjungti. Vienas ELKC prioritetinių veiksmybės bendradarbiavimas su Kultūros sostinės organizaciniu komitetu organizuojant įvairiausio pobūdžio kultūrinius renginius, garsinančius Vilniaus miestą ir Lietuvos vardą Europoje.

ELKC ir Vasario 16-osios gimnazijos simbiozė. ELKC steigimas Hüttenfelde bus naudingas tiek Kultūros centrui, tiek gimnazijai. Atsiradus galimybėms į ELKC veiklą

įtraukti gimnazijos užklausinės kultūrinės veiklos būrelius, kartu būtų stiprinama ši veikla gimnazijoje. ELKC galėtų net skatinti gimnazijos moksleivių kultūrinės veiklos plėtrą rengdamas projektus, kuriuose gimnazistai galėtų pasirodyti plačiajai visuomenei ne tik Vokietijoje, bet ir kituose Europos kraštuose.

Švietimas ir vaikų stovyklos. ELKC veikla švietimo ir vaikų stovyklų organizavimo srityse išryškės tik glaudžiai bendradarbiaujant su VLB ir kitų Europos kraštų lietuvių bendruomenių švietimo komisijomis. ELKC imsis visų darbų, kurie palengvintų lietuviškų mokyklėlių steigimą bei veikimą (konsultacinės paslaugos, tinkamos metodinės medžiagos parūpinimas arba netgi jos rengimo koordinavimas).

Internetinių portalų kūrimas. ELKC darbas ir kaupiama informacija turi būti prieinama kuo platesniam visuomenės ratui. Todėl reprezentacinio Kultūros centro internetinės svetainės kūrimas bus vienas pirmųjų ELKC darbų. Šiuo pagrindu ateityje bus kuriami platesnio pobūdžio portalai anglų kalba apie lietuvių gyvenimo Europos kraštuose dabartį ir istoriją.

Nuolatinis bendradarbiavimas su VLB ir Europos kraštų Lietuvių Bendruomenėmis. Atsižvelgiant į pagrindinius ELKC tikslus, ypatingas dėmesys bus skiriamas glaudžiam bendradarbiavimui su Europos lietuvių bendruomenėmis. ELKC siekia veikti Europos lygmeniu, todėl Vokietijos Lietuvių Bendruomenės valdyba kviečia ir skatina lietuvių bendruomenių atstovus aktyviai savo idėjomis, mintimis ar pageidavimais prisidėti prie ELKC teikiamų paslaugų konkretizavimo.

ELKC yra institucija, kurios paslaugomis galės naudotis platus Europos kraštų gyventojų ratas, o sėkminga ELKC veiklos plėtra bus įmanoma tik išlaikant nuolatinį dialogą su Vokietijos ir kitų Europos kraštų Lietuvių Bendruomenėmis! Bernadeta Goštautaitė

Permainos Vasario 16-osios gimnazijoje

Nauji nariai kuratorijoje, išrinkta nauja valdyba, sudaryta pedagogų komisija

Pasikeitus Vasario 16-osios gimnazijos kuratorijos sudėčiai, š.m. balandžio 14 d. vykusiame metiniame posėdyje kuratorija išsirinko naują valdybą. Kuratorija yra šios nuo pokario metų Vokietijoje veikiančios lietuvių gimnazijos aukščiausiaji valdančioji institucija.

Kuratorijos valdybai nuo šiol pirmininkaus šios gimnazijos absolventas Bon-

nos universiteto filosofijos doktorantas mag. Rimas Čuplinskas. Išdininko pareigas perima Vokietijos Lietuvių Bendruomenės Tarybos prezidiumo pirmininkas dipl. ekonomistas Tomas Bartusevičius. Pagal kuratorijos statutą jos valdybai taip pat priklauso gimnazijos direktorius Andrius Smitas.

Be valdyboje esančių kiti kuratorijos nariai yra: Vida Bagdonavičienė, dr. Arnoldas Gintautas, Antanas Karčiauskas, Aušra Malinauskaitė, Petras Nevulis, dr. Jonas Norkaitis, kun. Vidus Vaitiekūnas ir Klausas Žulys.

R. Čuplinskas išrinktas pirmininku vietoje ilgus metus kuratorijos valdybai pirmininkavusio dr. Viliaus Lėnerto.

Kuratorijos posėdžio metu į kuratoriją buvo nutarta priimti Tautinių mažumų ir išeivijos departamento (TMID) prie LRV atstovę, generalinio direktoriaus pavaduotoją Vidą Bagdonavičienę. Taip pat nutarta sudaryti pedagogų komisiją, kuri bus atsakinga už tiesioginį kuratorijos ir gimnazijos mokytojų, darbuotojų bei

mokinių ryšį. Naujai komisijai priklausys A. Malinauskaitė, R. Čuplinskas ir Vokietijos lietuvių katalikų sielovados vadovas kun. V. Vaitiekūnas.

Dvidešimt penkerius metus gimnazijai vadovaujantis direktorius A. Šmitas pareiškė norintis per dvejus metus išeiti į pensiją.

Nauja valdyba yra pasiryžusi dėti dideles pastangas, kad nuolatos būtų gerinamos darbo sąlygos mokytojams bei mokymosi sąlygos moksleiviams, toliau plėtoti gimnazijos viziją ir realizuoti naujo mokyklos pastato bei sporto salės statybas.

(VLB Info)

Klaipėdos meras Mannheime

Mannheimo miesto 400 metų jubiliejaus proga š. m. gegužės 11–15 d. buvo sukviestos visų su Mannheimu susidraugavusių miestų delegacijos. Jų buvo devynios. Klaipėda jau nuo seno artimai bendrauja su Mannheime savo centrą turinčiais memelländeriais, o 2002 metų lapkričio 29 d. buvo pasirašyta formali draugystės sutartis tarp Mannheimo ir Klaipėdos miestų. Lietuvių delegaciją šį kartą sudarė du asmenys – meras Rimantas Taraškevičius ir Ekonomikos ir strategijos departamento direktorius Ričardas Zulcas.

Gegužės 11 d. iškilmingame miesto priėmimo delegacijos pasikeitė sveikinimo žodžiais ir dovanomis, o svečiai buvo pakviesti pasirašyti į miesto auksinę knygą. Lietuvių bendruomenei atstovavo Vincas ir Ona Bartusevičiai. Ta proga buvo aptarti Vokietijos LB ir Klaipėdos bendradarbiavimo klausimai.

Kitomis dienomis svečiams buvo sudarytos plačios galimybės pamatyti Mannheimo miestą ir susipažinti su jo ūkio struktūromis. Klaipėdiečiai ypač domėjosi Mannheime veikiančia atliekų jėgaine, nes tokia planuojama statyti ir Klaipėdoje. (Info)

R. Zulcas, O. Bartusevičienė, meras R. Taraškevičius ir V. Bartusevičius delegacijų priėmimo metu

Joninių šventė Vasario 16-osios gimnazijoje

Kaip ir kiekvienais metais, taip ir šiemet Vasario 16-osios gimnazijoje paparčio žiedo ieškoti Joninių naktį buvo susirinkęs nemažas pulkas lietuviukų. Permainingas šeštadienio oras nesugadino nei svečių, nei dalyvių nuotaikos. Šventė prasidėjo gimnazijos koplyčioje ekumeninėmis pamaldomis. Lietuviai nesiliaujant išdykauti, gimnazistų šventinė programa buvo surengta berniukų bendrabučio salėje, kurioje muzikantai bei šokėjai džiugino ne tik mokytojus, tėvelius, bet ir kitus susirinkusius svečius. Pagerėjus orui, paskutinė programos dalis, t.y. bendras esamų bei baigusių Vasario 16-osios gimnazistų šokis „Pjoviau šieną“ buvo sutryptas gimnazijos kieme, po ąžuolu. Po ąžuolo vainikais palydėtų sveikinimų Jonams, mokinių programos pabaigoje, buvo pasveikintas ir gimnazijos direktorius Andrius Šmitas, kuris šioje gimnazijoje išdirbo 25-erius metus ir liepos mėnesį švęs savo 60 metų jubiliejų. Šia proga mokytojų kolektyvas gimnazijos teritorijoje pasodino jauną liepaitę. Linksma Hüttenfeldo vyrų choro gaida baigėsi oficialioji kultūrinė Vasario 16-osios gimnazijos programa.

Krepšinio rungtynės, vainikų pynimas bei linksmi Joninių žaidimai jauniausiems (lenktynės šokinėjant bulvių maišuose), o ir jų tėveliams (virvės traukimas) nuotaikingai lydėjo visus likusią dienos dalį. Karščiausiai aplodismentais buvo pasitiktos talentingiausios Vasario 16-osios gimnazijos žvaigždės ir žvaigždutės, t.y. muzikaliausieji mokyklos „deimantukai“, kurie muzikos mokytojo Gintaro Ručio iniciatyva berniukų bendrabučio salėje pristatė nuostabią muzikinę vakaro programą. Nedrąsiai degančio, permirkusio lauko bei linksmai skambančios garsiosios Jungėnų kapelos „Vėl gegužio žiedai“ melodijos fone į Joninių šventę suvažiavę svečiai linksminosi dar ilgai, ligi pat paryčių.

Martynas Kubilius

Viršuje: Sveikinamas gimnazijos direktorius Andrius Šmitas
Apačioje: Merginos pina vainikus
(Nuotraukos Bernadetos Goštautaitės)

Laikas sugrįžti po tėvynės stogu

Lietuvių evangelikų liuteronų bažnyčia išėivijoje paskelbė susijungianti su Evangelikų liuteronų bažnyčia Lietuvoje

Vienuoliktąjį LELBI Sinodo rezoliucija

Dėl prisijungimo prie Lietuvos evangelikų liuteronų bažnyčios.

Susirinkę Lietuvos evangelikų liuteronų bažnyčios išėivijoje (LELBI) vienuoliktąjame Sinode parapijų atstovai ir dvasiškiei priėjo prie išvados:

> Kadangi 1946 metų lapkričio 9–10 dienomis Lebenstedte, Vokietijoje, sušaukto sinodo metu įkurtos Lietuvos evangelikų liuteronų bažnyčios išėivijoje pagrindinis tikslas buvo išsaugoti lietuvių evangelikų bažnytinių tradicijų tęstinumą ir, Lietuvai esant okupuotai, atstovauti jiems tremties sąlygomis už Lietuvos ribų;

> Kadangi, nuo 1990 m. Lietuvai atgavus Nepriklausomybę, atsinaujino Lietuvos evangelikų liuteronų bažnyčia (LELB), kuri nevaržomai galėjo vystyti veiklą skelbiant Kristaus Išganyimo Evangeliją;

> Kadangi Lietuvos evangelikų liuteronų bažnyčia išėivijoje jau atliko savo pirminę užduotį;

> Kadangi Lietuvos evangelikų liuteronų bažnyčios išėivijoje parapijos, esančios įvairiuose kraštuose, savarankiškai ir tiesiogiai bendrauja ir bendradarbiauja su motinine Bažnyčia Lietuvoje;

Atsižvelgiant į tai, kad Lietuvos evangelikų liuteronų bažnyčia vėl gali savarankiškai tvarkytis savo gyvenimą, o bendradarbiavimui tarp LELBI ir LELB nėra jokių teologinių, politinių bei teisinių kliūčių, LELBI sinodas nutaria: „Prisijungti prie Lietuvos evangelikų liuteronų bažnyčios ir toliau tęsti savo misiją vienybėje su LELB. Nuo šiol parapijos, parapijiniai vienetai bei dvasininkai savarankiškai ieškos priimtinių būdų jungtis prie LELB, idant iki 2008 metų LELB eilinio Sinodo šis prisijungimo procesas būtų baigtas.“

Neeilinė šventė Hagene

Vyskupo M. Sabučio viešnage * Valdas Jelis (Žielys) – kunigas

Paskutinis šios gražios vasaros lietuvių susibūrimas Hagene kaip reta buvo gausus ir šventiškai nuotaikingas. Šio neeilinio susirinkimo hageniečiai susidomėję laukė ir plačiau apie jį diskutavo. Birželio 10-oji bendruomenės narių buvo nekantriai laukiama.

Šventės dalyviai po pamaldų

Jaunas Lietuvos evangelikų liuteronų vyskupas Mindaugas Sabutis su kunigais Mindaugu Kairiu, Mindaugu Žilinskiu ir Vilniaus parapijos vokaliniu ansambliu, viešėję evangelikų dienose Kólne, pareiškė malonų norą ir sutikimą aplankyti Hageno lietuvių bendruomenę. O hageniečiams tai iš tikrųjų buvo džiugi ir neeilinė šventė, nes dauguma jaunesniųjų bendruomenės narių dar nebuvo matę šaunaus Lietuvos evangelikų liuteronų bažnyčios vyskupo (LELB).

Kai šventės dalyviai užėmė salėje visas sėdimas vietas, kunigų ir ansamblio lydimas pamaldų salėje pasirodė vyskupas M. Sabutis. Šventines pamaldas įžanginiu žodžiu pradėjo Hageno bendruomenės vadovas kunigas diakonas Valdas Jelis (Žielys). Įspūdingą ir visus sudominusį pamokslą pasakė garbingas svečias vyskupas M. Sabutis. Net ir mažieji klausytojai tyliai klausėsi „dėdės“ vyskupo kalbos. Pamokslu metu buvo teigiamai įvertinta kunigo diakono Valdo Jelio (Žielio) pastoracinė ir organizacinė veikla. Šį darbą mūsų Val-

das Vokietijoje nesavanaudiškai ir išradingai dirba nuo 1997 metų. Taigi šie metai – ir jo ordinacijos 10-mečio sukaktuvės.

Apsilankymo Hagene proga vyskupas M. Sabutis, asistuojant kunigams M. Kairiui ir M. Žilinskiui, LELB Konsistorijos sprendimu Valdą Jelį (Žielį) paskyrė visateisiu kunigu, suteikdamas jam sidabrinį kryžių. Taigi ir mums, hageniečiams, didelė šventė ir garbė!

Šventinių pamaldų metu ir po jų skambiai giedojo ir dainavo vokalinių studentų ansamblis „Adoremus“, vadovaujamas jaunos gabios dirigentės Renatos Moraitės.

Vakare aktorė ir režisierė Laura Šakurskytė-Žilinskienė susirinkusius įtraukė į linksmą meno programą, o neišdidus vyskupas ir kunigai mielai bendravo su hageniečiais ir svečiais.

Neeilinė šventė tęsėsi iki vėlaus vakaro – visiems buvo smagu ir linksma.

Pranas Mirbachas,
Hageno LB apylinkės valdybos narys

Ką veikia

Hamburgo LB apylinkė

Hamburgo apylinkė švenčia ypatingą sukaktį

Jau trisdešimt metų Hamburgo ir apylinkių lietuviai bei jų svečiai renkasi Lietuvių katalikų sielovados patalpose Holzdamm 22, netoli Hamburgo pagrindinės geležinkelio stoties. Kaip šios patalpos buvo gautos, buvo galima išgirsti susirinkus gražiam būriui lietuvių ir draugų šių metų balandžio 29 d. paminėti šios svarbios sukakties.

Minėjimas pradėtas malda, kurioje ev. kunigas Ričardas Baliulis išreiškė Viešpačiui padėką už jo globą ir rūpinimąsi mumis, lietuviais. Vanda Mosuraitienė pianinu ir Jutta Noack eilėmis susirinkusius nuteikė labai gražiai ir jaukiai, o ilgametė Hamburgo apylinkės narė ir Moterų draugijos pirmininkė Teresė Lipšienė (žr. nuotrauką) papasakojo šių patalpų gavimo istoriją. Kaip ir dažnai, tai buvo moterys, ku-

rios suprato, jog lietuviams neužtenka rinktis vien privačiuose butuose ar namuose, bet kad jiems reikalingos erdvesnės patalpos, į kurias visi lietuviai, nepaisant jų įsitikinimų ar tikybos, galėtų susirinkti. Todėl jau kelis metus anksčiau susikūrusios Moterų draugijos atstovės pradėjo klibinti Katalikų bažnyčios vadovybės duris, prašydamos lietuviams suteikti patalpas. Po daugelio ėjimų ir pokalbių jos gavo galimybę kartą per savaitę susirinkti viename Bažnyčiai priklausančiame kambaryje, tačiau juo naudojosi ir kitos grupės, tad rimtai jame įsikurti lietuviams moterims nebuvo įmanoma. Bet mote-

rims, pasipuošusioms tautiniais rūbais ir gėlėmis, nenustojus prašyti „savų patalpų“, jos buvo galiausiai išklaustytos, ir Katalikų bažnyčia paskyrė lietuviams Holzdamm 22 vieną butą, kurį jie įrengė pagal savo nuožiūrą. Čia ypač pasidarbavo gydytoja Liucija Pašaitienė ir Teresė Lipšienė, padedamos Dalios Malinauskienės, Domos Jonušienės, Almos Mašidlauskienės ir Elenos Baliulienės. 1977 m. balandžio 29 d. Hamburgo vyskupas Hubertus von Brandenburg perdavė moterims Holzdamm 22 patalpų raktus.

Dalis minėjimo dalyvių (iš k. į d.)

E. Baliulienė, T. Lipšienė, R. Baliulis, A. Mašidlauskienė, D. Malinauskienė, V. Mozuraitienė ir M. Lipšys

Nuo tada čia vyko susirinkimai, paskaitos ir šventės. Patalpomis galėjo naudotis Moterų draugija, Vyrų klubas ir parapijos bei apylinkės nariai. Kunigui Vaclovui Šarkai, kuris tame pačiame name turėjo savo butą, 1984 m. mirus, buvo norėta šias patalpas iš lietuvių atimti, tačiau Teresės Lipšienės didelių pastangų ir lietuvių draugo kunigo Sanderio bei kitų gerų žmonių paramos dėka, pavyko jas lietuviams išlaikyti.

Jau 30 metų Hamburgo lietuviai džiaugiasi šiomis patalpomis. Tai vieta, kurioje renkasi lietuvių jaunimas, jau keletą metų veikia lietuviška mokyklėlė ABĖCĖLĖ ir net patiems mažiausiems atsiranda čia vietos – kas antrą šeštadienį veikia lietuviškas darželis. Kiekvieną paskutinį mėnesio trečiądienį vyksta apylinkės narių susirinkimai, čia švenčia visi Kalėdų eglutę, klauso paskaitų, priimami svečiai.

Susirinkusieji išreiškė didelę padėką Moterų draugijos narėms už jų pastangas ir ryžtą šias patalpas tikraja žodžio prasme „išsikovoti“ taip pat visiems, kurie prie šių patalpų išlaikymo ir remonto prisidėjo ir ateityje prisidės.

Dalia Prehn

„Lėlės“ teatras Hamburge

Į „Lėles“ teatro „Muzikinė dėžutė“ spektaklį sugužėjo daugiau kaip pusšimtis teatro smalsuolių ne tik iš Hamburgo, bet ir jo apylinkių: atvyko šeimos iš Cellės, Bremeno ir kt. Publikos amžius irgi pats įvairiausias: darželinukai, mokiniai, jaunimas, tėvai, seneliai. Toks aktyvumas rodo, jog buvome (ir tebesame) pasiilgę profesionalaus teatro, raiškiai skambančio lietuviško žodžio, pasiilgę „Lėlės“, kurią daugelis prisimename kaip gražią savo vaikystės dienų šventę.

Žiūrint į mažuosius, kirbėjo šioks toks nerimas: ar supras teks-

tą, ar suvoks spektaklio dekoracijas, juk senoviškos siuvalomsios mašinos ar rašomosios mašinėlės vaikai nėra matę. Ar turės vaikai kantrybės išsėdėti iki galo, ar, užgesus šviesoms, neims šurmuliuoti, nesugalvos sprukti iš salės, o geriausiai atveju – ar nenuobodžiaus?

Baimintasi visai be reikalo, nes „Muzikinė dėžutė“ užbūrė mažuosius. Iš įvairių daiktų sukurti spektaklio personažai patraukė visų dėmesį jau pirmomis spektaklio akimirkomis. Pjesės siužetas, kuris įkvėpimo sėmėsi iš labai seniai sukurto V. Odojevskio apsakymo, irgi nebuvo jokia „seniena“. Tėvų užimtumo, nesusikalbėjimo, vaikų vienišumo, linksmos ir draugiškos

šeimos ilgėjimosi tema bus aktuali visada. Be įkyrios didaktikos, be moralų ir pagraudenimų tėvų ir vaikų (ne)susikalbėjimo motyvas įgijo spektaklyje subtilią ir menišką raišką. Puiūs aktoriai, gražūs jų balsai, nuotaikinga muzika ir nuostabios lėlės padovanojo mums be galo prasmingą ir jaudinantį reginį.

„Lėlės“ teatras Hamburge

Ir naidėjus plojimams, dar nenorėjome atsiveikinti su aktoriais Palmira Grybauskaite, Irmantu Jankaičiu, Deiviu Serapinu. Klausėme aktorių apie jų darbą, gastrolių nuotykius, skirtingus žiūrovus, lipome ant scenos pačupinėti keistuolių personažų, smalsiai tyrinėjome, iš ko jie padaryti.

Tėvelių ir vaikų nuomonės apie „Muzikinę dėžutę“:

Aida (mama). Nuostabus spektaklis, puikios lėlės. Tikras stebuklas, kaip iš paprasčiausių daiktų galima padaryti tokius ryškius, įsimenamus personažus. Labai mieli aktoriai. Sūnus liko patenkintas, sakė, kad mieliai pažiūrėtų spektaklį dar kartą.

Danielius (11 m.). Aš savo nuomonę geriau pasakysiu vokiš-

škai, nors, kas buvo vaidinama, gerai supratau: reikia neprarasti vilties ir visada rasi išeitį. Man labiausiai patiko, kaip iš lagamino išlindo figūros: galva, rankos, kojos. Buvo ir įdomu, ir juokinga. Dar labai patiko moters akyse žiburėliai. Man visada įdomūs tokie techniniai dalykai.

Aušra (mama). Spektaklis sužavėjo savo kameriškumu, paprastumu. Nebuvo jokių stebuklingų efektų, prie kurių dabar pratinami vaikai, o įspūdis tikrai puikus. Patiko ne tik stebėti, kas darėsi scenoje, bet ir žiūrėti į vaikus. Kompiuteriai ir kasdienės animacinės porcijos jų dar visiškai neužvaldė. Teatras, paprasčiausia lėlė, įtaigus žodis dar jaudina jų širdutes.

Saulė (mokytoja iš Cellės). Atvykome kelios mamos ir atsivežėme savo vaikus, lietuviškos mokyklėlės mokinius. Spektaklis aukšto lygio, labai patiko. Lėlės labai įdomios, su fantazija sukurtos, pats veikalas irgi įdomus, ne per ilgas, vaikai liko patenkinti. Vienas berniukas nelabai gerai kalba lietuviškai, bet, kadangi spektaklyje buvo daug judesio, muzikos, patiko ir jam. Vienu žodžiu, į Hamburgą atvažiuavom ne be reikalo, diena tikrai ypatinga.

Simas (tėtis). Patiko visai mano šeimynai, nes iš tiesų tai spektaklis ir vaikams, ir tėvams. Dukra mėgsta sceną, pati mieliai vaidina, mėgsta „Keistuolių“ dainas. Nereikėjo net klausti, ar patiko „Muzikinė dėžutė“, – matėsi iš akių. Esame dėkingi organizatoriams, kad turėjome galimybę pamatyti šį spektaklį.

Rasa (mama). Atėjome su drauge ir vaikais. Mano vyresniajai dukrai Deimantei spektaklis paliko gerą įspūdį, o ir keturmetė dukra visą spektaklį išsėdėjo suklususi. Greičiausiai mažieji susikoncentruoja ne tiek į tekstą, kiek į garsus, dinamiką. Spektaklis tikrai puikus, patiko ne tik vaikams, bet ir mums, suaugusiems. Džiaugiamės, kad atsirado galimybė pamatyti profesionalų spektaklį, ir labai norėtume tokių gastrolių su-laukti dažniau.

Pastaba. „Lėlės“ teatro gastroles Hamburge ir Berlyne parėmė Tautinių mažumų ir išeivijos departamentas (TMID). Hamburgo lietuvių bendruomenės valdyba ir mokykla „Abécélė“ nuoširdžiai taria ačiū.
Salomėja Böttcher

Romuvos LB apylinkė

Kiškių klubas šventė Mamyčių dieną

Grojame mamytėms

Gegužės 12 d. Kiškių klubo „kiškučiai“ susirinko gražiau pasipuošę ir truputį susijaudinę, nes rengėsi gražiai pasveikinti savo mamytės. Dar paskutinio susiėjimo metu jie nupiešė ir nupalvino savo mamoms po gėlytę, išmoko vaidinimėlių, susitarė, kas deklamuos eilėraštukus. Tad susirinkę netrukus ir pradėjo programą. Eidami rateliu dainavo dainėles, Kristina ir Evelina deklamuavo, dūdelių trio (Kristina, Simonas ir Sandra) pagrojo lietuviškų melodijų, Vaiva padainavo ir pašoko baletą, visi suvaidino „Kaip senelis ropęrovė“ ir įteikė mamytėms savo pačių padarytas gėlytes. Toliau visi vaišinosi, klausėsi pasakų, šoko vaikų diskotekoje ant čiužinių. Šventė baigėsi gimnazijos parke, kur „kiškučiai“ aplankė savo liepą ir apžiūrėjo, ar visi krokodilai tvenkinyje tebėra gyvi.

Bronė Lipšienė

Kiškiukai įteikia mamytėms gėlytes

Mažiau emigrantų. Per pirmuosius (2004 m.) narystės Europos Sąjungoje metus emigrantų iš Lietuvos skaičius išaugo 1,4 karto – nuo 22,7 tūkst. iki 32,5 tūkst. Daugiausia – 48,1 tūkst. – emigravo 2005 m. Per 2006 m. emigrantų skaičius sumažėjo: emigravo apie 27,8 tūkst., tai beveik du kartus mažiau nei 2005 m. ir tik penktadaliu daugiau nei 2003 m. (Stat. dep.)

Annabergas dainavo lietuviškai

Šiemetis Vokietijos Lietuvių Jaunimo Sąjungos suvažiavimas, tradiciškai vykęs antrąjį gegužės savaitgalį Annabergo namuose, ne tik išrinko naują organizacijos valdybą, bet ir pasižymėjo ypač įdomia kultūrine programa. Po suvažiavimo gauti gausūs šilti atsiliepimai organizatoriams akivaizdžiai įrodė, kad renginys puikiai pavyko. Pasirengimą jam lydėjusios karštos diskusijos, ar tikrai galime sau leisti nukrypti nuo politinio kelio, pasirodė per daug sureikšmintos.

se diskusijose apie kūrybą ir žodžio galią. Jos buvo taip persmelktos užkreičiančio gyvybingumo, kad net tiems klausytojams, kurie sakė šiaip jau nesidomintys poezija, nebuvo kada nuobodžiauti. Jo vestas workshopas – lietuviškai reikėtų vadinti kūrybinės dirbtuvės – leido visiems norintiems išmėginti savo jėgas eiliuojant. Pagal senovinę japonų „Rangos“ techniką naujieji poetai sukūrė eilėraščių, jungiantį atskirų žmonių mintis į vieną visumą.

Faktas – abu šie žmonės suvažiavimui atliko lemiamą magneto vaidmenį: jo dalyvių skaičius viršijo visus iki šiol buvusius rekordus, Annabergo namuose neliko laisvų vietų. Net 60 jaunų lietuvių iš skirtingiausių Vokietijos kampelių leidosi į kelionę tam, kad dalyvautų mūsų programoje bei užmegztų naujų pažinčių su kitais VLJS nariais.

Po renginio organizatoriai sulaukė ne tik šiltų padėkų ir pagyrimų, bet ir pageidavimų kitą suvažiavimą suorganizuoti bent taip pat gerai arba dar geriau. Tai iššūkis, nes ne kiekvienais metais gali dvi žvaigždės sutikti pasisvečiuoti ir ne kiekvienais metais yra galimybė pasirinkti tokią uždegančią temą, kuri tuo pat metu yra ir pramoga, ir kartu išplečia žinių ir patirties akiratį. Todėl kviečiame visus aktyviai ieškoti būsimo suvažiavimo temos bei prisidėti prie jo organizavimo. Jis vyks kitais metais gegužės 23–25 dienomis vėlgi Annabergo namuose.

Raimonda Paulauskaitė

Naujoji VLJS Valdyba

El. p.: info@vljs.de

Arūnas Damijonaitis – narys
 Juratė Patackaitė – lėšų telkimas
 Asta Baikauskaitė – 2-oji vicepirmininkė
 Elena Ladygaitė – išdininkė
 Raimonda Paulauskaitė – sekretorė
 Aušra Malinauskaitė – 1-oji vicepirmininkė
 Martynas Gaurilčikas – pirmininkas, el. p.: martynas@vljs.de

www.vljs.de

Lorscher Str. 1., D-68623 Lampertheim-Hüttenfeld

Lietuvių kultūros instituto suvažiavimas

Maloniai kviečiame Jus dalyvauti dvidešimt septintame Lietuvių kultūros instituto suvažiavime, kuris įvyks 2007 m. spalio 12–14 d., D-68623 Lampertheim-Hüttenfelde, Romuvos pilaitės didžiojoje salėje.

Programoje: įdomios paskaitos; šeštadienio vakarą – koncertas.

Smulkesnę informaciją rasite LKI tinklalapyje www.LitauischesKulturinstitut.de, el. p. info@LitauischesKulturinstitut.de

Vasario 16-osios gimnazija vėl išleido 20 abiturientų

Šiais metais gimnazija išleido 20 abiturientų – 12 lietuvių ir 8 vokiečius.

Rašto darbai vyko kovo mėnesį, o žodiniai egzaminai buvo laikomi nuo birželio 4 iki 6 dienos. Šiais metais abiturientų egzaminai vyko pagal naują tvarką – centralizuotai. Kiekvienas mokinytis turėjo laikyti egzaminus iš 5 dalykų: tris raštu ir du žodžiu. Rašto darbai vyko visame Hessene tuo pačiu laiku, ir užduotis Švietimo ministerija mokykloms pranešdavo tik egzaminų dienos rytą. Dėl to mokiniai ir mokytojai labai jaudinosi. Bet viskas praėjo gerai: rezultatai nebuvo blogesni negu ankstesniais metais. Birželio 9 d. vyko abiturientų išleistuvės. 18.00 val. bendrabučio salėje direktorius Andrius Šmitas pasveikino visus abiturientus ir jų svečius, pasidžiaugė, kad išleidžia savo 25-ąją abiturientų laidą. Jo nuomone, tai tikrai gera jubiliejinė laida. Jam būtų buvę maloniau, jeigu visi būtų išlaikę egzaminus, bet dviem (vienam lietuviui ir vienam vokiečiui) nepasisėkė, jiems reikės metus kartoti. Visi kiti pasiekė gerus rezultatus.

Vasario 16-osios gimnazijos 2007 m. abiturientai. Kairėje direktorius Andrius Šmitas.
(Nuotrauka Marijos Dambriūnaitės-Šmitienės)

Geriausia abiturientė buvo Daina Šmitaitė (pažymių vidurkis 1,2), pagal taškų sistemą surinkusi daugiausia taškų. Lygiai tokį pat vidurkį ir beveik tiek pat taškų gavo Agnė Galinskytė. Trečią vietą užėmė Karolina Matutytė (vidurkis 1,4), ketvirtą – Gabrielė Jankūnaitė (1,6), o penktą ir šeštą vietas užėmė (vidurkis 2,0) Sabine Wetzel ir Caroline Schaubert. Kiti abiturientai buvo Maria Accascio, Simona Citukaitė, Edita Garlaitė, Dominic Helmreich, Susanne Keilmann, Raimundas Kižys, Audrius Lekavičius, Alexander Merkt, Manuel Peknice, Laura Šiuoždinytė, Jonas Valius, Michael Wunderle, Gražvydas Žiemys ir Aurelijus Žitkauskas.

Direktoriaus žodžiais tariant, gimnazija šios klasės pasigė, nes ji aktyviai reiškėsi mokyklos saviveikloje: tautiniuose šokiuose, chore, dainų būrelyje, orkestre, mokinių komitete, „Europos“ ir „Globėjų“ būreliuose bei ateitinukuose. Daugiausia saviveikloje reiškėsi Laura Šiuoždinytė.

Toliau direktorius, padėkojęs mokytojams už mokinių parengimą egzaminams ir tėvams už gimnazijai parodytą pasitikėjimą, įteikė abiturientams pažymėjimus ir palinkėjo jiems geros kloties siekiant aukštojo mokslo.

Po to kalbėjo Vokietijos LB valdybos pirmininkas A. Šiuoždinis, klasės auklėtoja A. Allahyar-Parsa, direktoriaus pavaduotoja vyresnėms klasėms Lieslotte Manss ir egzaminų komisijos pirmininkas kaimyninės gimnazijos direktorius dr. Hans-Jürgen Haist. Vokiečių kalbos mokytoja Allahyar-Parsa nustebino visus, pasakydama ilgą kalbą gražia lietuvių kalba. Direktorius dr. H. Haist pagyrė, kad abiturientai buvo gerai parengti ir jų rezultatai geri. Jo nuomone, čia yra ypatinga mokykla tiek lietuviams, tiek ir vokiečiams. Kadangi dabar dauguma lietuvių mokinių – naujų emigrantų vaikai, tai jie čia ne tik puoselėja savo kalbą ir kultūrą, bet, besimokydami su vokiečiais, greičiau išmoksta vokiečių kalbą. Vokiečiai mokiniai, nors ir nedažnai įsijungia į lietuviškus saviveiklos būrelius: chorą, orkestrą, šokių grupes, bet jie, kasdien bendraudami su lietuviais, artimai susipažįsta su jų kraštu, istorija, kultūra, įvairiais papročiais. Jie patiria dalykų, kuriuos žmogus šiaip patiria tik ilgus metus gyvendamas kitame krašte. Tai papildoma kvalifikacija, kurią kiekvienas abiturientas išsineša iš šios mokyklos. Europos integracijos laikais tokios mokyklos labai svarbios.

Oficialią programą užbaigė abiturientų klasės seniūnai Maria Accascio ir Gražvydas Žiemys, padėkodami gimnazijai, ypač mokytojams. Jie kiekvieną mokytoją trumpai apibūdino ir apdovanojo.

Po to abiturientai kvietė svečius į išleistuvių pokylį, kuris vyko pilies salėje ir terasose. Sutevus visus nudžiugino fejerverkas, nuotaika buvo puiki, šventė tęsėsi iki saulei užtekant. (V16gim)

Knygų deginimo diena

Gegužės 10 d. buvo paminėta Knygų deginimo diena. Politikos ir vokiečių kalbos mokytoja dr. G. Hoffmann su „Pilietinės drašos“ būrelio mokiniais koridoriuose ir laiptinėse ant sienų ir grindų priklijavo daug patarlių ir posakių iš šv. Rašto ir įvairių tautų kultūros lobyno ir surengė minėjimą tema „Tavo vertybės, Europa“ su J. W. Goethės žodžiais: „Taurus tebūna žmogus“. Apie žmogaus taurumą ir vertybes mokiniai skaitė Goethės, Brechto ir kitų autorių eiles, dainavo, repavo. Vakara lydėjo susikaupimo nuotaika.

Vasario 16-osios gimnazijos draugystė su prancūzais

Jau ketvirti metai, kai Vasario 16-osios gimnazijos mokiniai draugauja su Bischwiller Saut du Lièvre koležo mokiniais. 2006 m. spalio 16 d. Hesseno valdžia išdavė dokumentą – pažymėjimą, oficialiai įtvirtinantį šių dviejų mokyklų partnerystę. Ją konkrečiai įgyvendina mūsų prancūzų kalbos mokytoja B. Heidt ir Bischwillerio vokiečių kalbos mokytojos ponios Lion-Berl ir Weber-Stoltz. Paskutinis susitikimas įvyko birželio 11 d. Bischwilleryje. Mokiniai aplankė Haguenau Elzaso muziejų, kartu praleido kelias valandas bendraudami ir žaisdami įvairius žaidimus.

Talentų vakaras

12

Gegužės 4 d. gimnazijos ateitininkai surengė tradicinį Talentų vakarą. Mokinių pasirodymai, kuriuos rengė ateitininkų kuopos nariai, susipynė su pačiais geriausiai Eurovizijos konkurso pasirodymais.

Renginyje mokiniai demonstravo savo gabumus: šoko, dainavo, grojo buteliais. Programą užbaigė mokytojų pasirodymas „Hüttenfeldas ieško supermokytojo“. Juo audringais mokinių plojimais buvo išrinktas „Super muzikos mokytojas“, kurį vaidino mokytojas D. Subačius.

Pirmoji vieta buvo paskirta mokinių grupei, šokusiai modernų šokį (M. Vitkauskas, A. Doviakovskytė, D. Noreikaitė, K. Stankevičiūtė, T. Jotkevičius, P. Griškus, L. Beconis ir E. Gružininkaitė.) Antroji vieta skirta 9-os kl. mokiniui I. Butvydui už anglišką dainą, atliktą pritariant gitarai. Trečioji vieta atiteko mokiniams iš Pietų Amerikos: Karolinai ir André už temperamentingą šokį. Ketvirtą vietą užėmė G. Scopellitti ir O. Cirami skambi itališka daina. O penktą J. Vilkauskaitė, nuotaikingai pašokusi savo kūrybos šokį, užėmė penktą vietą. (V16gim)

Talentų vakaro rengėjai ateitininkai atlieka programą pertraukos metu tarp pasirodymų (Nuotrauka Marijos Dambriūnaitės-Šmitienės)

Penktadienio šou

Birželio 8 d. bendrabučio kieme vyko neįprastas ir naujas renginys, kurį mokiniai pavadino „Penktadienio šou“. Merginos parengė ir perskaitė naujausias žinias iš gimnazijos gyvenimo, padainavo dainą, pašoko naują šokį. Ir dainą, ir šokį skyrė abiturientams.

Taip pat visi mokiniai dalyvavo konkurse. Jame buvo pateikti klausimai apie bendrabučio vidaus tvarkos taisykles. Konkursą laimėjo vienuoliktokė Alina.

Po šou vyko nuotaikinga diskoteka. Čia visi dūko, šoko ir suko smagius ratelius iki vidurnakčio.

Birželio tremčių minėjimas

Birželio 13 ir 14 dienomis mokiniai rinkosi klaseimis prie gimnazijos kryžiaus paminėti lietuvių tautos kančių. Prieš tai klaseise buvo kalbama apie 1941 ir 1948 metų trėmimus. Mokiniai pasakojo vieni kitiems, ką apie trėmimus žino iš savo giminių ir pažįstamų pasakojimų arba ką patys apie tai yra skaitę. Devinta klasė prieš minėjimą perskaitė Daliaus Grinkevičiūtės atsiminimus „Lietuviai prie Laptevų jūros“. Prie kryžiaus buvo meldžiamasi, skaitomos eilės. Iki pusės stiebo iškelta plevėsavo Lietuvos trispalvė.

(V16gim)

Sportas Vasario 16-osios gimnazijoje

>> **Biliardo turnyras** įvyko paskutinę balandžio mėnesio savaitę. Kaip ir kasmet, didelis būrys merginų ir vaikinių varžėsi dėl firmos „Kaldera“ įsteigtos taurės ir kitų dovanų. Kauno „Kaldera“ gamina biliardo stalus, kurių vieną padovanojo gimnazijai. Vyresniųjų grupėje taurę iškovojo A. Siurtukovas, jaunesniųjų – E. Bagdonas.

* * *

>> **Tradiciniame Hemsbacho krepšinio turnyre**, kuris kasmet organizuojamas Hemsbacho mieste, šiais metais balandžio 28 d. dalyvavo net šešios mūsų gimnazijos komandos. Savo amžiaus grupėje turnyro nugalėtojais tapo gimnazijos komanda, kurioje rungtyniavo L. Beconis, P. Griškus, D. Kučinskas ir D. Linčiauskas.

* * *

>> **Ištvermės maratono** mėnesiu tapo saulėtasis gegužis. Maratoną sudarė net vienuolika rungčių: 100 metrų bėgimas, šuoliai į tolį, svarių kėlimas, virvės traukimas, mašinos stūmimas, prisitraukimai prie skersinio, kelmo metimas, kūno lankstumo testas ir kt. Ištvermingiausiais dalyviais tapo vienuoliktokas M. Vitkauskas (I vieta), dvyliktokas M. Docaitis (II v.) ir A. Pustlauk (III v.).

(V16gim)

V. Bagdonavičienė Hüttenfelde

Tautinių mažumų ir išeivijos departamento generalinio direktoriaus pavaduotoja Vida Bagdonavičienė š. m. kovo 13–16 d. lankėsi Hüttenfelde. Kovo 14 d. ji dalyvavo Vasario 16-osios gimnazijos kuratorijos posėdžiuose, kurių metu buvo patvirtinta kaip nauja kuratorijos narė.

Kovo 15 d. V. Bagdonavičienė tarėsi su Vokietijos LB atstovais. Smulkiai buvo aptarti steigiamo Europos lietuvių kultūros centro ir šiais metais Vokietijoje vykstančio „Draugystės tilto“ reikalai.

(Info)

Pasitarimo dalyviai (iš k. į d.) dr. V. Bartusevičius, A. Šiugždinis, V. Bagdonavičienė, A. Malinauskaitė, G. Ručys ir R. Čuplinskas

Mons. Kazimierui Senkui – 90 metų

Monsinjoras švenčia savo 65-erių metų kunigystės jubiliejų

Mons. Kazimieras Senkus, palikęs Vokietijos lietuvių gyvenime gilius savo veiklos pėdsakus, š. m. sausio 24 d. Kaune atšventė savo 90 metų sukaktį, o birželio 3 d. – 65-erių metų kunigystės jubiliejų.

Jubilias gimė 1917 m. sausio 24 d. Teiberių kaime, Vilkaviškio apskrityje. Gimnaziją ir kunigų seminariją lankė Vilkaviškyje. 1940 m. pasitraukė į Vokietiją, kur, paragavęs priverčiamųjų darbų stovyklos Braunschweige ir nacių kalėjimo Westfalijos Münsteryje, tame pačiame Münsteryje baigė teologijos studijas ir 1942 m. gegužės 30 d. garsiojo vyskupo, vėliau kardinolo Grafo von Galeno buvo išventintas kunigu. Daugiau kaip pusę metų vikaravo Roxelyje prie Mūnsterio, vėliau buvo lietuvių kapelionu Saksonijoje. 1945–47 m. lankė Regensburgo muzikos mokyklą, kartu teikė pastoracinius patarnavimus lietuviams. 1947–50 m. studijavo Popiežiškame bažnytinės muzikos institute Romoje grigalinį chorą ir kompoziciją. Magistro laipsnį gavo už diplominį darbą apie lietuvių liaudies giedojimą. Iki 1954 m.

buvo šv. Kazimiero kolegijos giedojimo mokytojas, vargonininkas ir chorvedys. 1955 m. atvyko Vokietijon, pusantrų metų dėstė bažnytinę muziką Rottenburgo vyskupijos klierikam Tiubingene. 1962 m. rudenį persikėlė į Stuttgart-Bad Cannstattą, perimdamas lietuvių pastoraciją plačiojoje Stuttgarto apylinkėje ir pagelbėdamas vokiečių parapijoje. Čia darbavosi iki savo persikėlimo į Lietuvą 1996 m.

Be tiesioginių kunigo pareigų, jubilias visą laiką daug dėmesio skyrė muzikai ir bendruomeninei veiklai.

1946 m. išleido giesmynėlį „Giedanti Bažnyčia“, parašė studiją „Die Formen der litauischen Volkslieder“, kuri išleista 1956 m. 1960 m. išėjo jo parengtas platus naujoviškas giesmynas „Garbė Dievui“. Ne mažiau nuopelnų jis turi ir kaip vertėjas, leidėjas bei lietuvių religinės literatūros vokiečių kalba platintojas. Yra išvertęs tėvo dr. J. Vaišnoros knygutę apie palaimintą arkiv. Jurgį Matulaitį, išleidęs Alfredo Franckaicio į vokiečių kalbą išverstą S. Sužiedėlio 100 psl. knygutę apie šv. Kazimierą ir kt.

Taip pat pasirūpino išleisti monografiją apie savo brolių lituanistą, visą laiką gyvenusį, dirbusį ir mirusį Lietuvoje – Juozą Senkų. Leido mėnesinį biuletinį „Lietuviai Baden-Württemberge“ lietuvių ir vokiečių kalbomis.

Bendruomeninėje veikloje daug metų uoliai ėjo PLB Vokietijos LB valdybos įgaliotinio prie Baden-Württembergo vyriausybės Stuttgarte pareigas ir sėkmingai organizavo plačiosios apylinkės jaunimą studijiniams bei pramoginiams susibėgimui į vieną vietą. Jis yra ir vienas Lietuvių kultūros draugijos pradininkų ir aktyvių darbuotojų. Ne be jo žinios ir globos buvo įsteigtas taip pat Stuttgarto lietuvių jaunimo klubas „Forumus“. 1992 m. buvo išrinktas LB Stuttgarto apylinkės pirmininku. Be jo paramos neišsivertė ir Pforzheimo lietuvių.

Dvigubas Jubilias negalėjo girtis stipria sveikata, bet plieninės energijos jam niekada netrūko. Sutiktos kliūtys nepajėgė palaužti jo tiesios ir tvirtos asmenybės. Reikia linkėti ir tikėtis, kad ir ateityje jo šviesi asmenybė dar ilgai spinduliuos lietuviams ir Lietuvai. (Info)

Dr. Kajetonui J. Čeginskui – 80 metų

Vienam iškilųjų ir kūrybingųjų išsivijusių lietuvių mokslininkų, kultūrininkų ir visuomenininkų sociologui dr. Kajetonui Julijui Čeginskui liepos 1 d. suėjo 80 metų.

Jubilias gimė 1927 m. liepos 1 d. Alytuje. 1939–1944 m. mokėsi Alytaus gimnazijoje ir mokytojų seminarijoje. 1944 metais su pabėgėlių-tremtinių minia pasitraukė į Vokietiją.

1946–1956 m. studijavo Hamburge, Eichstätte, Romoje, Strasbūre ir Uppsaloje filosofiją, teologiją ir sociologiją, įgijo filosofijos bakalauro (1949), filosofijos licenciatą (1959), teologijos bakalauro (1952) ir Strasbūro universitete sociologijos daktaro (1959) laipsnius. (Disertacijos tema: Lietuvių tautinis atgimimas.)

Dr. Čeginskas nuo 1943 metų aktyviai dalyvavo Lietuvių fronto rezistencijos veikloje, o išsivijoję ilgus metus buvo Europos lietuvių fronto bičiulių pirmininkas, 1964–1965 m. dirbo VLIKo valdyboje ir Lietuvos laisvės komitete, 1957–1958 metais – „Amerikos balse“, 1960–1975 m. – Uppsalos universiteto bibliotekoje. Nuo 1975 m. iki išėjimo į pensiją 1992 m. dirbo „Laisvės“ ir „Laisvosios Europos“ radijuje Munchene, nuo 1978 m. vadovavo jos lietuviškajam skyriui. Išėjęs į pensiją, persikėlė gyventi į Švediją, kurį laiką skaitė paskaitas Kauno kunigų seminarijoje.

Dr. Čeginskas buvo nuolatinis Europos lietuviškųjų studijų savaitės rengėjas, moderatorius ir paskaitininkas, 1981 m. įkurto Lietuvių kultūros instituto narys steigėjas ir jo valdybos vicepirmininkas, bendradarbiavo Lietuvių enciklopedijoje, Eltoje, ELI, Vatikano radijo lietuviškose laidose, išsivijęs spaudoje yra paskelbęs daugelį straipsnių sociologijos, istorijos temomis ir politinio-visuomeninio Lietuvos gyvenimo apžvalgų (ypač „Į laisvę“, „Tėviškės žiburiuose“, „Europos lietuvių“, LKI „Suvažiavimų darbuose“).

Jubilias, pradėjęs mokslus dar Lietuvoje, subrendęs vakarietiškos Europos mokslinių tradicijų ir kylančių naujovių aplinkoje, savo asmenyje ir veikloje jungė politiko-visuomenininko ir mokslininko pradus. Pokario gyvenimo aplinkybės ir opių tautos problemų, reikalaujančių darbininkų, gausa neleido jam, kaip ir ne vienam kitam

Dr. Kajetonas J. Čeginskas

tremtiniui-išsiviiui, ramiai susikaupti prie mokslinio darbo, kuriam savo pasirengimu ir gabumais buvo predestinuotas. Buvo vedęs estaitę Ebbą, užaugino 2 sūnus ir 3 dukras.

(VLB Info)

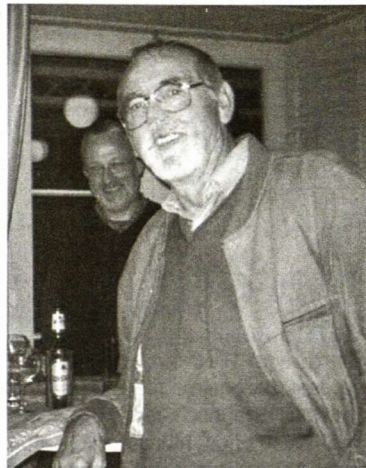

Dr. Viliui Lénertui – 70 metų

Chemikas dr. Vilius Lénertas gimė 1937 m. balandžio 9 d. Pagesiuose. Antrojo pasaulinio karo metu su tėvais pasitraukė į Vokietiją. 1957 m. baigė Vasario 16-osios gimnaziją. Ten reikėsi jūrų skautuose, buvo Evangelikų jaunimo ratelio pirmininkas. Studijavo chemiją ir mediciną Heidelbergo universitete, kurį 1962 m. baigė chemiko diplomu, 1966 m. įgijo daktaro laipsnį (cum laude). 1967 m. išlaikė med. fizikumo ir biochemijos egzaminus. Dirbo Freiburgo universiteto vaikų klinikos Metabolinių tyrimų laboratorijos vedėju.

Dr. V. Lénertas nuolat aktyviai reiškiasi Vokietijos lietuvių bendruomenės veikloje. Jis 1962–1967 m. mokytojavo Vasario 16-osios gimnazijoje, 1962–1965 m. ir vėl 1969–2005 m. buvo renkamas į Vokietijos LB Tarybą, buvo Tarybos prezidiumo narys ir Garbės teismo pirmininkas. Jis – ilgametis Vasario 16-osios gimnazijos kuratorijos narys, o nuo 2003 m. birželio 14 d. iki 2007 m. balandžio 14 d. – jos pirmininkas, 1981 m. įsteigto Lietuvių kultūros instituto narys steigėjas ir nuo pat pradžių valdybos vicepirmininkas. Nuolatos dalyvauja visuose centriniuose Bendruomenės renginiuose.

Maždaug nuo 1980 metų V. Lénertas ėmė bendrauti medicinos srityje su įvairiomis Lietuvos mokslo įstaigomis ir nuo to laiko įvairiomis progomis Vilniuje skaitė daug pranešimų ir paskaitų. Ypač remia Lietuvos žmogaus genetikos centrą Vilniuje naujagimių ligų diagnostikos ir gydymo srityse. Iš šios srities dr. V. Lénertas parašė ir paskelbė keliolika straipsnių lietuvių ir anglų kalbomis Lietuvos mokslo žurnaluose. Išėjimo į pensiją proga Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro pasirašytame padėkos rašte sakoma, kad dr. V. Lénerto parama ir patarimai Lietuvos gydytojams suteikia galimybę tobulėti, kelti kvalifikaciją, o iširtiems vaikams gauti reikiamą gydymą ir džiaugtis gyvenimu.

Dr. Vilius Lénertas

tobulėti, kelti kvalifikaciją, o iširtiems (VLB Info)

Andriui Šmitui – 60 metų

Nedaugelis išėivijos institucijų gali didžiutis savo ilgu amžiumi. Viena jų Vasario 16-osios gimnazija, kurios direktorius Andrius Šmitas liepos 8 d. šventė savo 60 metų amžiaus jubiliejų, o rudenį sueis 25 metai, kai jis pradėjo jai vadovauti.

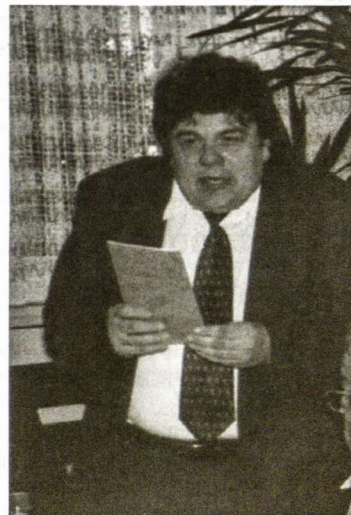
Kadangi vis sunkiau buvo pasidarę rasti gimnazijai tinkamą vadovą – paskutiniuosius teko kviestis net iš užjūrio – buvo atsikvėpta, kada jau išėivijoje 1947 m. gimęs, tą pačią gimnaziją 1967 m. baigęs, Vokietijoje mokslus išėjęs ir su gimnazijos padėtimi gerai susipažinęs A. Šmitas, 1982 m. vadovavimo vairą perėmė į savo rankas.

Problemų gimnazijai niekada netrūko. Buvo jų ir tada, taip, kad naujam ir jaunam direktoriui nestigo progų išbandyti savo jėgas ir sugebėjimus. Nuolatinis rūpestis buvo ir yra užtikrinti gimnazijos egzistencijai materialinį pagrindą. Nors Federalinė Vokietijos vyriausybė buvo padidinusi paramą mokytojų algoms, tačiau laikėsi tos nuostatos, kad bendrabučio išlaidas padengti turi mokinių tėvai ir eventualiai krašto vyriausybė. Baden-Württembergas, kuris gimnaziją buvo priglaukęs ir davęs leidimą jai veikti, lietuvių mokyklai buvo gana santūrus ir didesnio intereso gimnazijai nerodė. Todėl lyg ir naujas etapas gimnazijos gyvenime prasideda, kai ryšium su Baden-Württembergo ir Hesseno kraštų sienų išlyginimu Vasario 16-osios gimnazija atsiduria Hesseno krašte. Gimnazijai šis perėjimas atsiliepė pozityviai: viena, Hessenui turėti tokią egzotišką

mokyklą savo krašte atrodė kažkaip įdomu ir, antra, direktoriui pavyko užmegzti gerus ryšius su miesto, apskrities ir krašto atitinkamomis įstaigomis bei atskirais politikos veikėjais. Tai ir išvedė gimnaziją iš tam tikros izoliacijos, kurioje ji, šiaip ar taip, vis dar radosi. Todėl iškilus sunkumams, visuomet būdavo užtarėjų ir net gerų lietuvių bičiulių tarp parlamentarų ir vyriausybės narių, kurie savo įtaka garantavo, jog gimnazijos neištiks katastrofa.

Šalia nesibaigiančių finansinių sunkumų, kurie iš gimnazijos vadovybės reikalavo nemažo išradingumo, dar atsirado ir papildomų pedagoginių. Mažėjant lietuvių bendruomenei Vokietijoje, natūraliai mažėjo ir potencialių mokinių skaičius. Todėl tęsta sistemingai ieškoti mokinių Šiaurės ir Pietų Amerikoje, kad būtų užtikrintas bent minimalus mokinių skaičius. Tada gimnaziją lankė bent trys mokinių grupės, kurios visiškai skirtingai buvo pasirėngusios ir nevienodai mokėjo kalbas. Visus mokinius reikėjo integruoti į mokyklos sistemą, mokyti atskirose grupėse.

Beveik katastrofiškoje padėtyje atsidūrė gimnazija, kai 1984 m. kilęs gaisras nuniokojo Romuvos pilį, kurioje vis dar buvo berniukų bendrabutis. Reikėjo nedelsiant ieškoti sprendimų, norint užtikrinti tolesnę mokyklos egzistenciją. Berniukams gyventi pastatomas provizorinis medis barakas, ir mokymas, kad ir labai ankštose patalpose, tęsiamas be pertraukos. Nors tokios nelaimės akivaizdoje vokiečių vyriausybės įstaigoms

Andrius Šmitas

neliko nieko kito kaip remti atstatymo darbus – netrukus suplanuota naujo berniukų bendrabučio statyba ir pilies rekonstrukcija, – tačiau gimnazijos direktoriui, be visų kitų mokyklos reikalų, reikėjo rūpintis ir varginančiais kasdieniais statybos darbais, ir finansiniais įnašais.

Atlikus savotišką misiją Lietuvai laisvinantis iš nelaisvės – informacijos poreikis tuo metu Vokietijoje buvo didžiulis, – gimnazija atsidūrė prieš naujus ir netikėtus iššūkius, Lietuvai tapus nepriklausomai. Pagrindinė gimnazijos rėmėja Federalinė Vokietijos Vyriausybė atsiskė toliau remti lietuvių gimnaziją, nes

jos nuomone, Antrojo pasaulinio karo padarinių laikotarpis jau galutinai baigėsi. O Lietuva gana atsainiai žiūrėjo į gimnaziją. Jai atrodė, kad jos išlaikymas per brangiai kainuoja, ir delse atitinkamai finansiškai angažuotis.

Gimnazijos išlaikymą užtikrinti direktorius A. Šmitas sukūrė gana sudėtingą sistemą organizuodamas miesto, apskrities, krašto, bažnyčių paramą. Tačiau ji negalėjo atsverti nutrauktos paramos, juo labiau kad ir lietuvių aukos smarkiai sumažėjo. Kaip išeitį iš susidariusios sunkios finansinės padėties jis pasirinko siekti gimnazijai privačios mokyklos valstybės pripažinimo (iki šiol gimnazija turėjo specialų statusą). Kiekvienam pripažintos mokyklos mokiniui valstybė skiria tam tikrą pinigų sumą. Praktiškai tai taip pat reiškė, kad į gimnaziją turėjo būti priimami ir vokiečiai mokiniai. Viena vertus, tokia dvikalbė mokykla besivijanti Europoje buvo modernus darinys, atveriantis naujas galimybes, kita vertus, jis kelia tam tikrą pavojų lietuviškam auklėjimui. Kiekvienu atveju tai reiškė naują iššūkį gimnazijos vadovybei ir visam mokomajam personalui, nes ir vėl gimnaziją lanko mokinių grupės, turinčios skirtingą pasirengimą, reikalau-

jančios specialių mokymo pastangų ir organizacijos.

Tačiau ir toks modelis nevisiškai išsprendžia finansinius sunkumus, kadangi bendrą finansavimą nedaug pagerėja. Todėl tolesnei mokyklos ateičiai užtikrinti direktorius būtų linkęs daugiau remtis vokiečiais mokiniais, t.y. didinti jų skaičių. Toks kelias neliko be prieštaravimo. Didesnė Lietuvos parama galėtų taip pat užtikrinti pakankamą lietuvių mokinių skaičių ir gimnazijos lietuvišką esmę. Šis ir kiti nuomonių skirtumai pastaraisiais metais įnešė kiek didesnių disonansų į ikišiolinį sėkmingą, didesnių kontroversijų nekėlusį gimnazijos tvarkymą.

Šiuo metu gimnazijos vadovybei prieš akis stovi ateities mokyklos vizijos formavimas, pastovaus finansavimo užtikrinimas ir eventualios naujų pastatų statybos, taigi apie ramesnę mokyklos gyvavimo fazę nebūtų galima kalbėti.

Vadovaudamas Vasario 16-osios gimnazijai ištisą ketvirtį šimtmečio, Andrius Šmitas savo veikla ir pastangomis lemtingai prisidėjo prie to, kad šis lietuviško švietimo židinytė už Lietuvos ribų, nepaisant visų sunkumų, išsilaikė iki šių dienų.

Be savo tiesioginio darbo gimnazijoje, jis aktyviai reikėsi ir kitoje lietuvių bendruomenės veikloje. 1970–1972 m. buvo Jaunimo sekcijos pirmininkas, 1979 m. – Europoje vykusio IV Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso pirmininkas, nuo 1972 m. yra Vasario 16-osios gimnazijos kuratorijos narys, nuo 1975 m. – Vokietijos LB tarybos narys, 22 metus buvo Vokietijos LB valdybos narys, iš jų dvi kadencijas (1979–1981 m.) – Vokietijos LB valdybos pirmininkas, 1981 m. įkurto Lietuvių kultūros instituto narys steigėjas.

1978 m. vedė Amerikos lietuvaitę Mariją Dambriūnaitę, augina dvi dukras.

Liepos 8 d. po šv. Mišių Hüttenfeldo bažnyčioje jubilieatą sveikino LR ambasadorius Evaldas Ignatavičius, kuris perdavė LR Seimo Pirmininko Viktoro Muntiano sveikinimo raštą ir MP Gedimino Kirkilo dovaną, Vida Bagdonavičienė, kuri perdavė TMID generalinio direktoriaus Antano Petrausko sveikinimus ir PLB Valdybos vicepirmininkas Edvinas Teišerskis, kuris perdavė PLB Valdybos ir Argentinos lietuvių sveikinimus. Išvakarėse A. Šmitą pasveikino Vokietijos LB pirmininkas Antanas Šiugždinis.

(VLB Info)

MIRUSIEJI

Arminas Valentinas

mirė 2007 m. kovo 30 d. Memmingene, palaidotas Waldfriedhofo kapinėse. Velionis gimė 1921 m. lapkričio 2 d. Vilkaviškyje, ūkininkų šeimoje. 1944 m., artinantis vokiečių ir rusų frontui, su tėvais pabėgo į Vokietiją. Po karo, nesant kitų sąlygų, Valentinas įstojo į amerikiečių kariuomenės darbo kuopas

netoli Nūrnbergo. Vėliau buvo perkeltas į Mannheimą-Käferalą ir galop į Schwetzingeną, kur užsitarnavo seržanto laipsnį ir dirbo iki 1965-05-31. Apsigyvenęs Memmingene, dirbo statybos įmonėje iki pensijos. Valentinas buvo ilgametis Vokietijos Lietuvių Bendruomenės narys.

Vladas Lukošūnas

mirė 2007 m. gegužės 10 d. Ludwigshafeno ligoninėje. Velionis gimė 1917 m. sausio 8 d. Maskvoje. Jaunystėje gyveno ir mokėsi Panevėžyje. Frontui artėjant 1944 m. pasitraukė į Vokietiją. Po karo ilgus metus dirbo amerikiečių armijos 8591 LS darbo kuopoje, kuriai vadovavo majoras Jonas K. Valiūnas. 1979 m. išėjo į pensiją turėdamas LS karininko laipsnį. Vladas buvo susipratęs lietuvis, priklausė Lietuvių Bendruomenei, dalyvavo vietos lietuvių apylinkės susitikimuose, tautinių švenčių minėjimuose ir pamaldose, buvo draugiškas.

Už mirusį gegužės 22 d. Ketsche kun. Jonas Dėdinas atlaikė šv. Mišias ir pasakė pamokslą. Apeigose dalyvavo mirusiojo dukra ir dalis jo buvusių bendradarbių. Velionio urna bus palaidota Vilniuje.

Tegul Dievas, Tave, Vlada! globoja danguje. Tu buvai ištikimas Lietuvai, kuri jau žengia į 18-uosius nepriklausomo gyvenimo metus.

Tavo bendradarbiai: Kazys Bendoraitis ir Vilius Kurzas, apylinkės pirmininkas

Rinkimai

RINKIMAI Į VOKIETIJOS LB TARYBĄ 2007 M.

Vokietijos lietuviai kas trejus metus renka naują Vokietijos Lietuvių Bendruomenės Tarybą. Ji yra aukščiausiasis Vokietijos Lietuvių Bendruomenės organas. Taryba renka Valdybą, Garbės teismą ir kitas svarbias institucijas, nustato bendruomenės veiklos gaires, priima ir keičia Vokietijos LB Statutą ir t.t. Ji taip pat atsako už visą bendruomenės turta. Todėl labai svarbu, kad į ją būtų renkami geriausi, veikliausi Vokietijos lietuviai.

Rinkimai vyks korespondenciniu būdu š. m. gruodžio 1 d.

Rinkimų komisija – pirmininkė Jurgita Noreikaitė-Pickel, Ronaldas Tesnau ir Stasė Šulcienė – paskelbs visas reikiamas rinkimų datas. Apylinkių vadovybės jau dabar prašomos parengti savo apylinkių narių sąrašus ir iki š. m. rugsėjo 1 d. pristatyti juos Rinkimų komisijai. Taip pat raginame apylinkių vadovybes ir visus narius atkreipti dėmesį į vykiančius rinkimus ir pasirūpinti, kad būtų pasiūlytas reikiamas skaičius tinkamų kandidatų. Rinkimų komisijos adresas:

Jurgita Noreikaitė Pickel, c/o Litauische Volksgemeinschaft, Lorsche Str. 1, 68623 Lampertheim-Hüttenfeld

Sveikiname naujus bendruomenės narius

Į VLB veiklą įsijungė:

Hannoverio apylinkė:

Saulė Duknauskienė Vilius Duknauskas
Aušra Getautienė Laima Hoffmann
Jolanta Keil Lijana Pieper
Aušra Schwedtke Sigitas Stropus

Frankfurto apylinkė:

Dovydas Šalkauskas Kęstas Bužiuskas
Gaudencija Grubert Bronius Grubert
Renata Meškauskienė

Lübecko apylinkė:

Zoja Peters Jūratė Kruck

Nürnbergo apylinkė:

Anna Kossa Jan Kossa
Julija Kossa

Müncheno apylinkė:

Birute Choromanskytė
Jolita Palubinskaitė

Centro apylinkė:

Agnė Ručytė

1 2007 m. renginių kalendorius

- 2007 m. rugpjūčio 6-9 d. *PLB kraštų pirmininkų suvažiavimas Kernavėje*
- 2007 m. spalio 12-14 d. *Lietuvių kultūros instituto suvažiavimas Hüttenfelde*
- 2007 m. lapkričio 16-18 d. *Vokietijos LB darbuotojų suvažiavimas Frankfurte*
- 2007 m. gruodžio 1 d. *Rinkimai į Vokietijos LB Tarybą (paskutinė diena atiduoti balsą korespondenciniuose rinkimuose)*

Nuo 2006 m. Nr. 1

VLB Valdybos informacijos

galite skaityti internete

www.voklb.de

„Informacijos“ puslapyje.

Nariai, kurie nenorėtų gauti spausdintų Informacijų, prašome apie tai pranešti VLB Valdybai

INFORMACIJOMS leisti ir VOKIETIJOS LB aukojo:

Teresė Lipšienė	50 €
August Sergejus	50 €
Xaver Petrauskas	30 €
Tadas Sartorius	15 €
Regina Šmigelskis	10 €

Širdingiausiai dėkojame!
VLB Valdyba

VOKIETIJOS LB VALDYBA SKUBIAI IEŠKO

Reikalų vedėjo/jos, kuris/i galėtų tvarkyti bendruomenės raštinę Hüttenfelde ir evtl. redaguoti VLB Valdybos informacijas. Geras vokiečių ir lietuvių kalbų žodžiu ir raštu mokėjimas yra būtinas.

Atlyginimas pagal darbo apimtį –

- 1/2 etato (su perspektyva į pilną etatą) arba
- 400 EUR pagrindu.

Suinteresuotieji prašomi kreiptis į VLB valdybą

Litauische Volksgemeinschaft e.V.

- Vorstand -

Lorscher Str.1

D-68623 Lampertheim-Hüttenfeld

Tel.: 06256 – 859 818, Faksas: 06256-16 41, el.paštas: info@Voklb.de

VOKIETIJOS LB VALDYBOS INFORMACIJOS

Informationsblatt der Litauischen Volksgemeinschaft in der Bundesrepublik Deutschland e.V.
Lorscher Str. 1, D-68623 Lampertheim-Hüttenfeld, Tel.: 0 62 56 - 859 818, Fax: 0 62 56-16 41, E-Mail: Info@VokLb.de
Bankverbindung: Deutsche Bank Weinheim, BLZ 670 700 24, Konto-Nr. 581 7978
Aukotojams išrašome auką patvirtinančias pažymas, kurias pristačius mokesčių inspekcijai, taikomos mokesčių nuolaidos.
Gautus rankraščius taisome ir trumpiname savo nuožiūra. Spausdinama medžiaga nebūtinai atstovauja VLB Valdybos nuomonei.
Pasinaudojant INFORMACIJŲ žiniomis, maloniai prašome nurodyti šaltinį ir mums atsiųsti vieną leidinio egzempliorių.
<http://www.Voklb.de>